



Ελεύθερη πληροφόρηση

ΔΕΛΤΙΟ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ὁ Μητροπολίτης Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος ΝΙΚΟΛΑΪΜΟΣ

Ἀριθμός φύλλου 269

16 Ἰανουαρίου 2010

«Κοινωνία» δίχως κοινωνία

Κυρίαρχο μοτίβο τοῦ πολιτισμοῦ μας, ὁ ὄγκος καί ἡ μάζα. Μαρούθ τὰ ἀστικά κέντρα τῆς ἐποχῆς μας. Στριμωγμένες καί ἀναπτυγμένες σέ ὕψη δυσθεώρητα, οἱ κατοικίες μας. Συμπιεσμένες μάζες οἱ ἀνθρώπινες κοινωνίες μας. Βυθισμένη καί χαμένη, μέσα σιόν ὄγκο τῆς τεχνολογίας μας καί στή διαπάλη τῆς ἀεικίνητης ἀνθρώπινης μάζας, ἡ καθεμιά ὕπαρξη. Ἡ ὕπαρξή μας, τό πολύτιμο σκεῦος τῶν θείων χαρισμάτων, τοῦ λόγου, τῆς ἐλευθερίας καί τῆς δημιουργίας.

Μαζική, καθ' ὑπαγόρευση καί ἡ ὀργάνωση τῆς καθημερινότητάς μας. Τῆς οἰκογενειακῆς μας ἐναρμόνισης. Τῆς ἐπαγγελματικῆς μας διασύνδεσης. Τῆς κοινωνικῆς μας καταξίωσης. Τῆς ψυχαγωγικῆς μας χαλάρωσης. Μαζικά τὰ μέσα τῆς μεταφορᾶς μας. Μαζική ἡ πυκνή ἐνημέρωσή μας, γιά τίς ἐξελίξεις ἢ τίς διαπλοκές τοῦ δημόσιου βίου μας. Ἀγοράζουμε τίς τυποποιημένες τροφές μας ἀπό τὰ σουπερ-μάρκετς τῆς ἀπάνθρωπης ἐκμετάλλευσης. Καί τρυγοῦμε τήν εὐτυχία μας καί τή χαρά μας ἀπό

τήν ἄμπελο τῶν ἀξιῶν, πού φύτεψαν στίς σύγχρονες, «ὑπό ἔλεγχο» κοινωνίες μας οἱ ὁραματισμοί καί τά συμφέροντα τῆς οἰκουμενικῆς ὀλιγαρχίας.

Μέ τίς ἴδιες ἐτικέτες προσδοκῶν τά κοινωνικά μας αἰτήματα. Ὅμοιοι οἱ προγραμματισμοί τῆς πολιτιστικῆς μας ἀνάπτυξης, σ' ἀνατολή καί σέ δύση, σέ βορά καί σέ νότο. Προκαθορισμένοι, ἀπό τά δυναμικά καί δυναστικά κέντρα τῆς ἐξουσίας, οἱ βηματισμοί μας. Ἐνταγμένο καί καθηλωμένο στό σύστημα τῆς ὑπερπαραγωγῆς καί τῆς ὑπερκατανάλωσης, τό πρόσωπό μας. Δέν μᾶς ἀφήνονται περιθώρια γιά αὐτόνομο προβληματισμό. Γιά διάλογο μέ τή συνείδησή της καί μέ τήν καρδιά της. Καί γιά ἐνασχόληση, μέ τό νοηματισμό τῆς μιᾶς καί μοναδικῆς διαδρομῆς μας.

Εἴτε τό θέλουμε, εἴτε δέν τό θέλουμε, ἡ σύγχρονη ὀργάνωση τῆς ζωῆς μας ὑποτάσσεται ἢ ἐγκλείεται, ἐκβιαστικά, στή διαλεκτική τοῦ ὅχλου καί τῆς μάζας. Στίς προδιαγραφές τῆς στρατευμένης ὁμάδας. Πού καλεῖται ἢ πού ὑποχρεώνεται νά ὑψώνει, ὁμότροπα, σημαϊάκια, δοξαστικά τῶν προσώπων ἢ τῶν σχημάτων τοῦ γηπέδου ἐξουσίας καί νά στρώνει ἀνθοπέταλα ζωτοκραυγῶν στό διάβα τῶν κοινωνικῶν ἀναμορφωτῶν ἢ τῶν τυράννων.

Τό σχῆμα αὐτό, πού τό βιώνουμε στά σημερινά, προχωρημένα φυλάκια τῆς ἱστορίας, ἐγγράφει πρόοδο; Ἴσως ναί. Προσφέρει σέ ὅλους μας τά θησαυρίσματα τῆς ἐπιστήμης καί τίς διευκολύνσεις τῆς τεχνολογίας. Ἐγγράφει, ὥστόσο καί ἔλλειμμα. Σοβαρό ἔλλειμμα. Δημιουργεῖ τήν ὁμάδα, τήν ἀνώνυμη, στρατευμένη ὁμάδα, πού ἀπορροφᾶται καί μεθάει στήν ἀπόλαυση τῶν ποικίλων παροχῶν καί χάνει τή χάρη καί τή χαρά τῆς ἐγκάρδιας, ἀδελφικῆς κοινωνίας μέ τό συναθλητή τοῦ κοινωνικοῦ σκάμματος.

Στή σύγχρονη μαζική διαστρωμάτωση τῶν κοινῶν ὁραμάτων γιά ἰσότητα, γιά εὐμάρεια καί γιά ἀπόλαυση, δέ γίνεται ἀντιληπτός ὁ προσωπικός χτύπος ἢ ὁ στεναγμός τῆς καθεμιᾶς καρδιάς. Ἡ ὕπαρξη, μέσα στήν κοινή βοή, ἀλλά καί στό κλίμα τῆς ὀλικῆς ἐγκατάλειψης, ἀντιμετωπίζει τίς ἀπανωτές καταιγίδες ὡς φόρτιση ἄμετρης θλίψης. Βιώνει τό προσωπικό ἄθλημα τῆς ζωῆς, ὡς ἀτέλειωτη, τραγική περιπέτεια. Καί ἀποσύρεται στήν ἀπόλυτη μοναξιά. Τό γέλιο τῶν ἄλλων, τῶν πολλῶν δέν ἀνθίζει στά χεῖλη τοῦ



Θεσμικές μειοδοσίες

Είς κλειστές τīs πόρτες συνεδριάζουν τὰ δυό, ἀνώτατα, διοικητικά Σώματα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Τό εὐρύτατο Σῶμα τῆς Ἱεραρχίας, στό ὁποῖο μετέχουν ὅλοι οἱ Ἱεραρχες καί συνέρχεται, σέ τακτική Συνέλευση, μιά φορά τό χρόνο καί, σέ ἔκτακτη, κάθε φορά, πού προκύπτει σοβαρό καί ἐπεῖγον πρόβλημα. Καί τό δεκατριμελές Σῶμα τῆς Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου, πού συνεδριάζει κάθε μήνα καί «ἐκτελεῖ ἐκαπικραμένου. Τό τραγούδι τῆς εὐτυχίας τους δέ γλυκαίνει τή βαρύθυμη καρδιά του.

Τὰ πλήθη, πού διασταυρώνονται ἢ διαπληκτίζονται στούς δρόμους μας, στούς τόπους τοῦ μόχθου μας, στά κέντρα τοῦ κοινωνικοῦ προβληματισμοῦ μας ἢ τῆς ψυχαγωγίας μας, δέν οἰκοδομοῦν καί δέ βιώνουν τήν ἱερή διασύνδεση τῆς ψυχικῆς ὁμοιοτροπίας, τῆς ἀδελφικῆς κατανόησης, τῆς ἔντιμης καί διάφανης συνεργασίας, τῆς πηγαίας, ἀνυστερόβουλης ἀγάπης. Λειτουργοῦν, μέ κοινό μαέστρο τή φτιαχτή νεωτερικότητα. Τή μόδα καί τή λάμψη τῶν διαπροσωπικῶν καί διακρατικῶν ὁμαδοποιήσεων. Καί μέ στόχευση ἀγώνα, τή μελλοντική ἐπαλήθευση καί ἱκανοποίηση τοῦ ὑποβολιμαίου ὀνείρου, πού μέ τό κύλισμα τῆς πεζῆς καί τραγικῆς καθημερινότητας, ὀλοένα μακραίνει.

Ζητῶ ἀπό τούς ἀναγνώστες μου τή συγκατάθεση καί τήν ἄνεση, νά ρίξω ἓνα κριτικό βλέμμα στήν τραγική αὐτή ἐπικαιρότητα. Νά ἀποθέσω στό τραπέζι τοῦ προβληματισμοῦ τήν προσωπική μου ἀγωνία καί τὰ ἐρεθίσματα τῆς ψυχῆς μου. Καί νά ἀναζητήσω-μαζί τους-ἐκεῖνο τό ἄνοιγμα τοῦ δρόμου, πού ὁδηγεῖ στήν κοινωνία τῶν ὑπάρξεων καί στήν-«έν ὁμοψυχία»-καλλιέργεια τοῦ ἀνθρώπου τῆς ἀγάπης.

στοτε τὰς ὑπὸ τῆς Ι.Σ.Ι. εἰδικῶς ἀνατι-
θεμένας αὐτῇ πράξεις».

Θὰ διερωτηθεῖτε: γιατί αὐτὴ ἡ μυστι-
κότητα; Γιατί οἱ ποιμένες, ἀσκώντας
τό Συνοδικό τους λειτουργήμα, νά τυ-
λίγονται στό μανδύα τῆς αἰνιγματικῆς
σιωπῆς καί νά ἀποφασίζουν «ἐν κρυ-
πτῷ»; Καί γιατί τό ἐκκλησιαστικό πλή-
ρωμα νά ἀπωθεῖται καί νά ἐγκλωβίζε-
ται στό πηχτό σκοτάδι τῆς ἄγνοιας καί
νά μή πληροφορεῖται, ἀπό πρῶτο χέ-
ρι, τό ἐνδιαφέρον τῶν ποιμένων του
γιά τήν πνευματική ἀναβάθμιση τῆς
Εὐχαριστιακῆς του Κοινότητος; Γιατί
νά μήν παρακολουθεῖ, βῆμα-βῆμα, τήν
ἀνέλιξη τῆς ἐκκλησιολογικῆς διαλεκτι-
κῆς, πού ὁδηγεῖ-ἢ ὑποτίθεται πῶς ὁδη-
γεῖ-στήν ὠρίμανση τῶν προβληματι-
σμῶν καί στήν ἐπιψήφιση τῶν ἀπο-
φάσεων; Πρόκειται, γιά *Disciplina ar-*
cana (ἀγωγή ἀποσιώπησης); Γιά ἀρχι-
ερατική εὐλάβεια στόν ἱερό θεσμό τῆς
Συνοδικότητος, πού τόν προστατεύει
ἀπό τίς βέβηλες γλῶσσες τῶν ἀπίστων;
Ἡ γιά ἔνοχη ἀπόκρυψη τοῦ ἀτέρμονα
πίνακα τῶν δολοπλοκιῶν, πού ἐξυ-
φαίνονται γιά νά ἐπικαλύψουν τόν ἀ-
φόρητο καί ἀποκρουστικό ἠθικό ρύπο
τοῦ δεσποτικοῦ ὁμίλου καί γιά νά ἀφή-
σουν, σέ κοινό θαυμασμό, τό ἐπεξειρ-
γασμένο προφίλ μιᾶς πλασματικῆς,
φαρισαϊκῆς τελειότητος;

Τόν περασμένο Ὀκτώβριο συνήλθε
ἡ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας στήν ἐτήσια,
τακτική Της Συνέλευση. Πέντε μόνο μέ-
ρες κράτησε ὁ Συνοδικός κάματος. Πέν-
τε μόνο μέρες μόχθησαν οἱ στοργικοί
ποιμένες, προσπαθώντας νά λύσουν
ἐπείγοντα προβλήματα καί νά βελτιώ-
σουν τό σύστημα λειτουργίας ὁλόκλη-
ρου τοῦ διοικητικοῦ πλέγματος. Ὁ Κα-
ταστατικός Χάρτης τῆς Ἐκκλησίας τῆς

Ἑλλάδος, ἔδινε τό δικαίωμα νά συνεχι-
στοῦν οἱ διαβουλεύσεις ἴσαμε τήν ἐκ-
πνοή ἀκόμα καί ὁλόκληρου μήνα, ἂν
οἱ ἀνάγκες καί ἡ σοβαρότητα τῶν θε-
μάτων ἐπέβαλλαν τήν παράταση. Ὁ
πρόεδρος, ὅμως, τοῦ Σώματος καί οἱ
στενοί συνεργοί του δέν ἔστερξαν στήν
περαιτέρω ἐπιβάρυνση τοῦ κοπιαστι-
κοῦ προγράμματός τους(!). Εἶπαν τό
«Δί' εὐχῶν...» καί ἀναχώρησαν. Ὁ
Συνοδικός διάλογος παραπέμφθηκε
στό ψυγεῖο τῆς προσμονῆς, γιά νά πα-
ραμείνει νωπός ἴσαμε τήν ἐπόμενη
Σύγκληση τοῦ Σώματος.

Δέν θά καλέσω, τούτη τή στιγμή,
τούς ἀγαπητούς ἀναγνώστες μου, νά
παραμερίσουν τά πλασματικά ἐπι-
χειρήματα τῆς ἀναβολῆς καί νά ἐρευνή-
σουν τό πονηρό σκηνικό, πού δουλεύει
ἀνύστακτα στό Συνοδικό παρασκήνιο.
Αὐτό, ὅσοι παρακολουθοῦν ἀπό κοντά
τίς ἀτέλειωτες ἱντριγκες, τό ἐπιση-
μαίνουν. Τό ψηλαφοῦν μέ βαρυθυμία.
Καί τό ἀποτιμοῦν ὡς σύμπτωμα ἐκφυ-
λιστικό τοῦ Ἀγιοπνευματικοῦ Συνοδι-
κοῦ Λειτουργήματος. Θά ἀκουμπήσω
τό δείκτη τοῦ χεριοῦ μου, μόνο, στό
ἔργο, πού ὑποτίθεται ὅτι ἔγινε κατά
τήν πενθήμερη διάσκεψη, διοχετεύτη-
κε, στούς κλάδους τῆς ἐνημέρωσης, ὡς
ἔντιμος Συνοδικός μόχθος καί σαλπί-
στηκε, ὡς ἀνανεωτική ἐπένδυση τῶν
πνευματικῶν θησαυρισμάτων τοῦ ση-
μερινοῦ προκαθήμενου τῆς Ἐκκλησίας
μας, τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἱερώνυμου
τοῦ δεύτερου καί τοῦ στενοῦ κυκλώ-
ματος τῶν ὁμόθυμων καί ὁμότροπων
συνεργατῶν του.



Πρὶν ἐπικαλεσθῶ τά σχετικά δημο-
σιεύματα τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ καί τοῦ

κοσμικοῦ τύπου, πού ἰχνογραφοῦν τήν ἀπερίσκεπτη πλαστογράφηση καί τό στραγγαλισμό τῆς Συνοδικότητος, θεωρῶ ἀναγκαῖο νά καταθέσω μιά διασάφηση.

Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας εἶναι τό Ἀνώτατο Διοικητικό Σῶμα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἀσχολεῖται μέ τά ἰδιαίτερος σοβαρά θέματα τῆς ἐπικαιρότητας. Ἐκφέρει τήν ὀριστική καί ἀμετάκλητη κρίση, ἐπὶ τῶν θεμάτων, πού ἔχουν συζητηθεῖ στή Διαρκή Ἱερά Σύνοδο καί σέ ὅλα τά σώματα μελέτης καί κρίσης, θεμελιωμένη πάντοτε στούς Ἱερούς Κανόνες καί στήν καταξιωμένη παράδοση τῶν ἁγίων Πατέρων μας. Καί, μέ τήν ψήφο Της, καθιστᾷ καθολικά ὑποχρεωτική τήν ἀπόφασή Της. Τό ἄρθρο 4 τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτη τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τοῦ Νομοθετήματος, πού ἔχει συνταχτεῖ, μέ συνεργασία ἐκκλησιαστικῶν καί πολιτειακῶν παραγόντων καί ψηφιστεῖ ἀπό τή Βουλὴ τῶν Ἑλλήνων, καθορίζει, μέ σαφήνεια, τίς ἀποκλειστικές ἀρμοδιότητες τοῦ Ἀνωτάτου Ἱεραρχικοῦ Σώματος καί τά πλαίσια, μέσα στά ὁποῖα εἶναι ὑποχρεωμένη νά κινεῖται ἡ κάθε Συνέλευση.

Κάτω ἀπὸ τήν Ἱεραρχία καί ὑπὸ τόν ἔλεγχό Της, λειτουργοῦν, κλιμακωτά, ἡ Διαρκὴς Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας καί μιά σειρά ὁλόκληρη Συνοδικῶν Ἐπιτροπῶν. Ἡ Διαρκὴς Ἱερά Σύνοδος ὑλοποιεῖ, στήν καθημερινότητα, τίς ὁδηγίες καί τίς ἀποφάσεις τῆς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας καί ἀντιμετωπίζει κάθε πρόβλημα, πού ἀνακύπτει. Οἱ Συνοδικές Ἐπιτροπές, ὅργανα μελέτης καί ἐπεξεργασίας τῶν ποικίλων θεμάτων, καταθέτουν τό ἀπόσταγμα τῆς μελέτης τους στή Διαρκή Ἱερά Σύνοδο καί ἐκεῖνη, εἴτε ἀξιοποιεῖ τίς εἰσηγήσεις

κατά τή διαχείριση τῶν δικῶν Της ἀρμοδιοτήτων, εἴτε τίς προωθεῖ στή Σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας, γιά νά τύχουν πρόσθετης μελέτης, νά τεθοῦν σέ ψηφοφορία καί νά περιβληθοῦν μέ ἀπαρβίαστο κύρος.

Μετά ἀπὸ αὐτὴ τήν ἀπαραίτητη ἐνημέρωση τῶν ἀναγνωστῶν μου, θά περάσω στήν παρουσίαση τοῦ ἔργου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας, πού συντελέστηκε κατὰ τό πενθήμερο 12-16 Ὀκτωβρίου 2009.



1. Τό θέμα, πού, κυριολεκτικά, ἔκλεψε τό ἐνδιαφέρον καί μετακίνησε ἀπὸ τήν ἀδράνεια τό σύνολο τῶν Συνοδικῶν Μητροπολιτῶν, ἦταν ἡ ἐκλογή ἐνός μάτσου βοηθῶν Ἐπισκόπων.

Ὁ θεσμός τῶν βοηθῶν Ἐπισκόπων εἶναι νεόκοπος. Δέ θεσμοθετεῖται ἀπὸ τοὺς Ἱερούς Κανόνες τῆς Ἐκκλησίας μας. Καί δέν ἐναρμονίζεται μέ τήν ὀριοθέτηση τοῦ ἐπισκοπικοῦ ἀξιώματος, πού λειτουργεῖ ἐπὶ αἰῶνες τώρα στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία μας. Ὁ Ἐπίσκοπος, ἀπὸ τή στιγμή πού ἐκλέγεται καί χειροτονεῖται, ἀναδεικνύεται πατέρας καί ποιμένας. Μέ δικαίωμα ὀργανωτικῆς ἀναδιάταξης. Καί μέ εὐθύνες, γιά τήν πνευματικὴ τροφοδοσία τῆς ποιμνῆς του. Δέν εἶναι ἐπιτρεπτό, οὔτε καί ἀνεκτό, νά ὑποβιβάζεται σέ ἐξαρτημένο συνεργό. Νά καλεῖται καί νά ὑποχρεώνεται νά ἀσκήσει βοηθητικὴ ποιμαντικὴ ἀπασχόληση ἢ τελετουργικὸ λειτούργημα στά ὅρια μιᾶς ξένης Μητροπολιτικῆς περιφέρειας. Νά ἀντικαθιστᾷ-προσωρινά καί κατὰ περίπτωσιν-τόν κυριάρχην ποιμένα καί νά συνεισφέρει στὸν ἐμπλουτισμὸ τοῦ βαρυφορτωμένου πορτοφολίου του.

Ἀδελφές Ὁρθόδοξες Ἐκκλησίες, πι-

στές στίς προδιαγραφές τῶν Ἱερῶν Κανόνων, κρατοῦν σέ ἰσχὺ τό ἀρχαῖο σύστημα διοίκησης. Ἐχουν Μητροπολίτες, Ἀρχιεπισκόπους καί Ἐπισκόπους. Ὅλοι ποιμαίνουν ἐπαρχίες. Μεγαλύτερες ἢ μικρότερες. Κανέννας, ὅμως, δέ λειτουργεῖ ὡς διακοσμητικό στοιχεῖο καί ὡς ἀχθοφόρος δόξας ἢ περιττοῦ πλοῦτου στήν καθέδρα τοῦ προΐσταμένου του.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἱερώνυμος, κατὰ τήν πρώτη συνεδρία τῆς τελευταίας Ἱεραρχίας, ὑπέμνησε τό χρέος σεβασμοῦ καί πειθαρχίας στούς Ἱερούς Κανόνες. Εἶπε: «Ἡ Ἐκκλησιαστική μας πραγματικότητα ἔχει δείξει ὅτι πρέπει νά ἐπανεξετάσουμε τόν τρόπο διοργανώσεως καί διοικήσεως τῶν ἐκκλησιαστικῶν μας πραγμάτων, μέ γνώμονα πάντοτε τούς ἱερούς κανόνες, τήν γνήσια παράδοσή μας, τίς ἐμπειρίες μας καί τίς κείμενες διατάξεις "δίχα ἔξωθεν ἐπεμβάσεων"».

Ἀπροσδόκητη καί τεκμήριο τραγικότητας εἶναι ἡ παρασπονδία τοῦ κ. Ἱερωνύμου. Ἀμέσως μετά τήν ἔκκληση γιά σεβασμό στούς Ἱερούς Κανόνες, κάλεσε τό Σῶμα τῆς Ἱεραρχίας νά τούς καταπατήσῃ καί νά προχωρήσῃ στήν ἀνάδειξη βοηθῶν Ἐπισκόπων.

Λεκτικά, οἱ Ἱεροὶ Κανόνες ἔγιναν σεβαστοί. Καί, πρακτικά, ἀποδιοπομπαῖοι.

Θά διερωτᾶσθε: γιατί αὐτό; Σᾶς ἀπαντῶ: Γιατί ὑπῆρχε μιά σκοτεινὴ σκοπιμότητα. Ὁ προκαθήμενος Ἱερώνυμος πάτησε τά σκαλοπάτια τοῦ διακριτοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ θρόνου, ἀλλὰ νοιώθει τραγικά μόνος. Ἐχει φίλους, ἀλλὰ δέν ἔχει ὑποστηρικτές. Ἐχει εἰσηγητές ἰδιοτελῶν σχεδιασμῶν, ἀλλὰ δέν ἔχει συνοδοιπόρους Ἱεράρχες, ἐτοιμοὺς νά ἐπικροτήσουν τίς δικές του

ἐπιλογές καί νά τίς ἐπιβάλουν μέ τήν ψήφο τους. Ἀνησυχώντας γιά τήν ἐπικίνδυνη μοναξιά του, ἐπιδίωξε, μέ τό φιλοδώρημα τῶν βοηθῶν Ἐπισκόπων, νά ἀναδείξῃ τήν ψυχρὴ φιλία σέ στενό, εὐγνώμονα σύνδεσμο καί σέ συνοδοιπορία κατὰ τίς κρίσιμες στιγμές τῶν μεγάλων ἀποφάσεων.

Ἔδωσε γιά νά πάρει.

Ἄλλωστε, πρό πολλοῦ εἶχε διαρρεύσει ἡ μυστικὴ πρόκληση δύο Μητροπολιτῶν. Εἶχαν διαμηνύσει στὸν Ἀρχιεπίσκοπο, ὅτι ἂν θέλῃ νά τοὺς ἔχει στό πλευρό του, θά πρέπει νά ἱκανοποιήσῃ τό αἶτημά τους. Νά προωθήσῃ στό βαθμό τοῦ Ἐπισκόπου τά πρόσωπα τῆς εὐνοιάς τους καί τῆς ἐπιλογῆς τους.

Καί ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἱερώνυμος ὑπέκυψε.

Πόσο θά κρατήσῃ αὐτὴ ἡ συμφωνία καί αὐτὴ ἡ συνεργασία, εἶναι ἀπροσδιόριστο. Τά κύματα τῶν προσωπικῶν συμφερόντων, πού κλονίζουν αὐτὴ τὴ στιγμή τό σκάφος τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοίκησης, εἶναι τόσο διογκωμένα, πού δέν ἐγγυῶνται τήν ἐπανάπαυση. Ἄλλωστε-καί αὐτό τό γνωρίζει πολὺ καλά ὁ κ. Ἱερώνυμος-ἔχουν ἤδη προκύψει οἱ φυσιογνωμίες τῶν διαδόχων του καί ἔχουν συγκροτηθεῖ οἱ ὁμάδες τῶν ὑποστηρικτῶν τους. Καί ὅλοι αὐτοὶ-ἤρεμα, ἀλλὰ σταθερά-μεθοδεύουν τήν ἀνατροπὴ του.



2. Τό ἐπόμενο θέμα, πού ἀπασχόλησε τήν Ἱερά Σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας, ἦταν ἡ ἀνάγκη ἀνανέωσης τοῦ Νόμου περί τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Δικαιοσύνης.

Εἶναι χρήσιμο νά ἐπισημανθεῖ, ὅτι ὁ σχετικὸς Νόμος, πού ἰσχύει ἴσαμε σή-

μερα, είναι παλαιότατος. Έκδόθηκε τό 1932. Πρίν από 78 όλόκληρα χρόνια. Ή ανάγκη σύνταξης νέου Νόμου έχει κατατεθεῖ, ὄχι λίγες φορές, στήν τράπεζα διαβουλεύσεων τοῦ Ἀνώτατου Συνοδικοῦ Ὁργάνου, τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας. Καί, ἐπανειλημμένα, συντάχθηκαν σχέδια νέου Νόμου, χωρίς, ὅμως, νά προωθηθοῦν στήν πολιτική ἡγεσία γιά ἐπιψηφισή τους ἀπό τή Βουλή τῶν Ἑλλήνων. Ἐμειναν ὡς σχέδια, στά συρτάρια τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί τῶν ἀρμόδιων Ὑπουργείων.

Γιά πολλοστή φορά τό πρόβλημα ἦρθε πρὸς συζήτηση στήν Ἱεραρχία τοῦ περασμένου Ὀκτωβρίου. Οἱ Συνοδικοί Ἱεράρχες ξανάνοιξαν τά σκονισμένα τεφτέρια τοῦ ἀρχαιοθετημένου ὕλικου. Μελέτησαν τίς ἀπόψεις καί τίς προτάσεις τῶν προκατόχων τους. Καί πρόσθεσαν τίς δικές τους. Ἀλλά... δέν ἀποτόλμησαν νά προσυπογράψουν τά ἐπόμενα βήματά τους. Μετά ἀπό τή μακρά συζήτηση, ξανάστειλαν τό φάκελλο στή Διαρκή Ἱερά Σύνοδο.

Μεταφέρω αὐτούσια τήν ἀνακοίνωση τῆς Ἱεραρχίας:

«Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας ἀποφάσισε νά ἐξουσιοδοτηθεῖ ἡ Διαρκῆς Ἱερά Σύνοδος, ὥστε νά συγκροτήσῃ μία Ἐπιτροπή, γιά τήν μελέτη τοῦ τρόπου ἀπονομῆς τῆς δικαιοσύνης στοὺς Κληρικούς καί Μοναχοὺς, μέσα στά πλαίσια πού χαράσσουν οἱ Ἱεροὶ Κανόνες καί οἱ Νόμοι τῆς Πολιτείας».

Τό θέμα κατάντησε μπαλάκι τοῦ πίνγκ-πόνγκ. Ἀπὸ τή Διαρκή Ἱερά Σύνοδο στήν Ἱεραρχία. Καί ἀπὸ τήν Ἱεραρχία στή Διαρκή Ἱερά Σύνοδο.



3. Τό ἐπόμενο θέμα, ἰδιαίτερα σοβαρό, ἦταν «Ἡ λειτουργία τοῦ Συνοδικοῦ Πολιτεύματος στήν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος».

Ἄν ἀναδιφῇ κανεὶς τή μακρά καί πολυκύμαντη ἱστορία τῆς Συνοδικότητος, ἀπὸ τήν ἀπελευθέρωση τοῦ 1821 καί τήν ἀνακήρυξη τῆς Αὐτοκεφαλίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, θά σκοντάψει, πολλές φορές, στά ἀλλοτριωτικά σχήματα, πού ἐπινοήθηκαν καί στίς στρεβλωτικές διαχειρίσεις τῶν Ἱερῶν Κανόνων, πού ἔριξαν τό ἱερό σκάφος στίς κακοτοπιές καί τή Συνοδικότητα στή φτηνὴ ἐκκοσμίκευση. Ἡ ἀνάγκη ἐπανόδου στήν Πατερικὴ πιστότητα καί ἀξιοπρέπεια εἶναι ἐπιτακτική. Καί ἡ καταγραφή τῆς σχετικῆς πρόθεσης στήν Ἡμερήσια Διάταξη τῆς Ἱεραρχίας ἄφησε νά φανεῖ στὸν ὀρίζοντα ἡ ἐλπίδα.

Ποιά, ὅμως, ἦταν ἡ ἐξέλιξη; ὁ Εἰσηγητής, ὁ Ναυπάκτου Ἱερόθεος, «ἐξέτασε τό συνοδικό καί ἱεραρχικό πολίτευμα τῆς Ἐκκλησίας κατὰ τήν λειτουργία τῆς Ἱεραρχίας, τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου καί τῶν ἄλλων Συνοδικῶν Ὁργάνων. Ἐντόπισε τίς παρατηρούμενες δυσλειτουργίες στά Συνοδικὰ αὐτά Ὁργανα καί ἐπρότεινε τρόπους γιά τήν καλύτερη λειτουργία τους, σύμφωνα μέ τό συνοδικό καί ἱεραρχικό πολίτευμα τῆς Ἐκκλησίας».

Ἡ συζήτηση-σύμφωνα καί πάλι μέ τίς ἐπίσημες Συνοδικές ἀνακοινώσεις ἦταν μακρότατη καί ἐνδιαφέρουσα. Πολλοὶ μίλησαν καί πολλὰ πρότειναν.

Καί ἡ ἀπόφαση; Ἡ ὑπέρβαση τῶν σφαλμάτων καί τῶν σκόπιμων στρεβλώσεων, πῶς δρομολογήθηκε; Καί ἡ σεβαστικὴ ἐπιστροφή στήν Πατερικότητα καί στήν Κανονικότητα, πῶς ἐξασφαλίστηκε;

Μέ πολύ απλό τρόπο. Δούλεψε και πάλι τό πίνγκ-πόνγκ. Ἡ Ἱεραρχία, τό Ἀνώτατο Διοικητικό Σῶμα, πού ἔχει τό δικαίωμα καί τήν ὑποχρέωση νά διατυπώνει τόν τελικό λόγο καί νά ἐπικυρώνει τήν ἀπόφασή Του μέ τήν ψήφο Του, ξαναγύρισε τό φάκελλο στό «ἔλασσον» Σῶμα, στή Διарκή Ἱ. Σύνοδο.

«Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας, ἀποφάσισε νά ἐξουσιοδοτηθεῖ ἡ Διарκῆς Ἱερά Σύνοδος, ὥστε νά συγκροτήσει μία Ἐπιτροπή γιά τήν μελέτη τῶν θεμάτων σέ πρακτική βάση, γιά τήν καλύτερη ὀργάνωση καί λειτουργία, σύμφωνα μέ τό συνοδικό καί ἱεραρχικό πολίτευμα τῆς Ἐκκλησίας, τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας, τῆς Διарκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου, τῶν Συνοδικῶν Ἐπιτροπῶν καί τῶν ἄλλων Συνοδικῶν Ὁργάνων».

Τό περίεργο εἶναι, ὅτι ἡ ἀπόφαση αὐτή δέν προσδιορίζει καί δέν ἐνημερώνει, ἂν μετά τήν ἐπεξεργασία, πού θά κάνει ἡ Διарκῆς Ἱερά Σύνοδος, θά ξαναγυρίσει ὁ φάκελλος στήν Ἱεραρχία, γιά τελική ἔγκριση καί ἐπιψήφιση. Τό θέμα, κρίσιμο καί κατεπεῖγον, ὅχι μόνο ἐξακοντίστηκε «πέρα-δῶθε», ἀλλά, μετά τήν περιπέτεια τοῦ ἐξακοντισμοῦ του, ἔμεινε καί μετέωρο.



4. Ἕνα ἀπό τά ἰδιαίτερος καυτά θέματα, πού ἐμφανίστηκαν στήν Ἱεραρχία, ἦταν ἡ κατοχύρωση καί ἡ ἀξιοποίηση τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας.

Τό πρόβλημα αὐτό βρίσκεται ἀδιὰλειπτα στήν ἐπικαιρότητα. Ἡ κοσμική ἐξουσία προσβλέπει στόν κατασπαράγμο τῆς ἀκίνητης ἰδιοκτησίας τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ ἀκόρεστη, σέ ἀντιεκκλησι-

αστική μαχητικότητα, δημοσιογραφία, ἀνεβάζει τούς τόνους καί ἐπικαλύπτει τίς ποικίλες ληστρικές ἐπιδρομές. Καί ὁ λαός, ὁ ἀνενημέρωτος λαός, περνάει στή σκιά τῆς σύγχυσης καί τῶν πολυεπίπεδων ἀμφισβητήσεων.

Μέ ἐπίκληση τῶν συγκυριῶν, πού προκαλοῦν ἀνάσχεση τῶν κρατικῶν προγραμμάτων οἰκονομικῆς ἀνέλιξης καί μέ ἀναφορά στίς ἔντονες διαμαρτυρίες τῶν λαϊκῶν μαζῶν, πού βιώνουν τή φτώχεια καί τήν ἀβεβαιότητα, σκηνοθετεῖται, ἀπό τούς διαχειριστές τῆς κοσμικῆς δύναμης, ἡ ἀρπαγή τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας καί ἡ μεταβίβασή της, ὅχι στούς φτωχοῦς, ἀλλά σέ ἄτομα ἢ σέ ὁμάδες, πού διαπλέκονται στά κρυφά καί θολά οἰκονομικά καί κομματικά συμφέροντα.

Θά ἦταν, ὡστόσο, ἀνακριβῆς καί μεροληπτική ἡ ἐκτίμηση, πῶς γιά τήν εὐρύτατη διαρπαγή καί κατασπατάληση τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας εὐθύνονται μονομερῶς οἱ «ἐξωθεν» παράγοντες, ἐκεῖνοι, πού ἐπιθυμοῦν νά ἰσοπεδώσουν τήν Ἐκκλησία καί νά νοσφιστοῦν τά οἰκονομικά της ἀποθέματα. Λαθροχειρίες δέν παύουν νά μεθοδεύονται καί στό ἐσῶτερο τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ χώρου. Καί, συχνά, οἱ ἐνοχές διολισθαίνουν στή δημοσιογραφική ἀγορά καί σαλπίζονται *urbi et orbi*.

Γιά τό τεράστιο αὐτό πρόβλημα, μίλησε ὁ ἴδιος ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἱερώνυμος. Ἡ εἰσήγησή του ἦταν μακρότατη καί ἐμπεριστατωμένη. Ἐκδίπλωσε τήν ἱστορία τοῦ προβλήματος. Τίς διακυμάνσεις του, κατά τό χρονικό διάστημα τῶν δυό περίπου αἰώνων, μετά τήν ἀπελευθέρωση ἀπό τόν Τουρκικό ζυγό. Τίς πιέσεις, πού ἀσκήθηκαν,

κατά καιρούς, στην έκκλησιαστική διοίκηση από την κρατική εξουσία. Τά περιουσιακά κομμάτια, πού αρπάχτηκαν με τη βία. Τίς προσφορές, πού έκανε, αυτόβουλα, ή ήγεσία της Έκκλησίας, γιά νά έξυπηρετήσει καί νά καλύψει τίς πολλαπλές ανάγκες, τών προσφύγων άδελφών μας, τών κατά καιρούς έμπερίστατων οικογενειών καί όλων εκείνων, πού βρίσκονταν ή βρίσκονται λησμονημένοι στά παγωμένα περιθώρια του βίου, εκεί, πού προσπερνάει ή πολιτισμένη(!!!) μερίδα της κοινωνίας καί άφήνει πίσω της τό μαράζι καί τό μίσος.

Τά έξέθεσε όλα ό 'Αρχιεπίσκοπος 'Ιερώνυμος. Καί συμπλήρωσε τό πάζλ ό Μητροπολίτης 'Ιωαννίνων Θεόκλητος, πού άσκει τό ύπουργήμα του προέδρου της Οίκονομικής 'Υπηρεσίας της Έκκλησίας της Έλλάδος. Άλλά δέν παραχωρήθηκε χρόνος, γιά τή συζήτηση καί τήν έπεξεργασία τών άπόψεων, πού άκούστηκαν. Άλλα θέματα έκλεψαν τόν αναγκαίο χρόνο. Καί μέ πρόταση του προέδρου 'Ιερώνυμου, παραπέμφθηκε ή συζήτηση καί ή διατύπωση τών άποφάσεων σέ μελλοντική Συνέλευση του Σώματος.

Τό παιχνίδι του πίνγκ-πόνγκ παίχτηκε, στό τραπέζι τών οίκονομικών προβληματισμών, μέ άλλο τρόπο καί μέ άλλες προεκτάσεις. Άφέθηκε, μετέωρο, χωρίς καμμία χρονική ή θεματική όριοθέτηση, στίς μελλοντικές, καιρικές διασταυρώσεις καί στίς ικανότητες τών εκατέρωθεν παραγόντων εκείνης της στιγμής.



5. Σ' αυτό τό θολό Συνοδικό κλίμα, πού όλα τά έρωτήματα μένουν άναπάντητα, όλες οι διαπλοκές διολι-

σθαίνουν άδιασάφητες καί όλες οι ένοχές άποκρύπτονται, έμφανίστηκε, πρós στιγμή, καί τό τραγικό καρκίνωμα της «Άλληλεγγύης», της έκκλησιαστικής Όργάνωσης, πού ιδρύθηκε γιά νά προωθήσει τήν αγάπη, τήν άδελφική συμπαράσταση καί τήν ύλική καί πνευματική ανακούφιση στό έσωτερο της έλληνικής Πατρίδας καί στίς, ανά τήν οίκουμένη, έμπερίστατες χώρες καί πού κατάντησε μαυρο γήπεδο ληστρικών έπιθέσεων καί έργαστήριο ειδεχθών σκανδάλων.

Τό σκάνδαλο της «Άλληλεγγύης» δέν ήταν άγνωστο στά Συνοδικά μέλη. Είχε άπασχολήσει πολλές φορές τή Διαρκή 'Ιερά Σύνοδο. Είχε διερευνηθεί, σέ βάθος καί πλάτος, από τίς είδικές Έπιτροπές, πού συγκροτήθηκαν, μέ μόνη έντολή τόν έντοπισμό της κακοδιαχείρισης καί τόν καταλογισμό τών εύθυνών. Καί είχε προβληθεί, γιά πολλές φορές, ως άνάγνωσμα καί ακρόαμα, από τά μέσα της λαϊκής ένήμερωσης.

Τά στοιχεΐα, πού ύπάρχουν καί πού ή ίδια ή 'Ιερά Σύνοδος τά έσπειρε στη δημοσιότητα, είναι συνταρακτικά. Καί θά περίμενε κανείς, ή 'Ιεραρχία νά προχωρήσει, δίχως τήν παραμικρή καθυστέρηση, σέ δραστικές άποφάσεις. Νά προωθήσει τήν άμεση καί όριστική καταδίκη τών ένόχων. Καί νά μεθοδεύσει τήν παροχή έντιμων καί πειστικών έξηγήσεων στό σκανδαλισμένο έκκλησιαστικό πλήρωμα.

Αυτές οι κινήσεις, οι μόνες ικανές νά άποκαθάρουν τό κύρος τών Συνοδικών 'Ιεραρχών, δέν έγιναν.

Μεταφέρω από τό επίσημο ανακοινωθέν, τό κομμάτι εκείνο, πού δίνει τό στίγμα του χειρισμού του σκανδάλου «Άλληλεγγύη».

«Κατά τό δεύτερο μέρος της Συνε-

δρίας, Παρασκευή 16-10-2009), ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἡλείας κ. Γερμανός ἐνημέρωσε τὸ Σῶμα τῆς Ἱεραρχίας, σχετικά μέ τήν Μ.Κ.Ο. "Ἀλληλεγγύη" καί ἀποφασίστηκε νά μελετήσῃ καί νά παρακολουθήσῃ τήν πορεία τοῦ θέματος ἡ Διάρκῃς Ἱερά Σύνοδος καί νά εἰσηγηθεῖ τά δέοντα στήν Ἱεραρχία».

Πάλι τὸ μπαλάκι ἀπὸ χέρι σέ χέρι. Πάλι ὁ διογκωμένος φάκελλος, ἀπὸ τραπέζι σέ τραπέζι. Τό δυσῶδες σκάνδαλο, ἀπὸ Ἐπιτροπὴ σέ Ἐπιτροπὴ. Καί ἡ δραστικὴ ἀπόφαση, ἡ ἀναμενόμενη ἀπὸ τὸ ἀρμόδιο διοικητικὸ Σῶμα, χαρτί ἄγραφο.



Ἔτσι ὁργανώθηκε καί ἔτσι ἐξελίχτηκε ἡ Συνέλευση τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, κατὰ τὸν περασμένο Ὀκτώβριο. Μέ τέτοια ποιότητας ὠριμότητα συσκέφτηκε τὸ ἱερό Συνοδικὸ Σῶμα. Καί μέ τέτοια ἀποφασιστικότητα κατάρτισε καί ψήφισε τίς ἀποφάσεις Του.

Κάποιος τολμηρὸς παρατηρητὴς, ἀποστασιοποιημένος ἀπὸ τὰ ἐκκλησιαστικά δρώμενα, θά τὴν ἀποκαλοῦσε μπάχαλο. Κάποιος ἄλλος, ἀπὸ κείνους, πού παρακολουθοῦν ἀπὸ κοντά, μέ πόνο γιὰ τὸ κατάντημα τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἡγεσίας, θά γονάτιζε μπροστὰ στό προσκυνητάρι τοῦ σπιτιοῦ του καί θά ἔχυνε δάκρυα. Καί ἴσως ἓνας τρίτος, στέλεχος τῆς λεγεώνας τῶν ἀθέων ἢ χειριστὴς τοῦ δημοσιογραφικοῦ καλὰ μου τῆς χολῆς, μέ φορτισμένη διάθεση, θά ἀράδιαζε ἀνέκδοτα καί θά σχολίαζε μέ ἀπαξιωτικὲς κρίσεις τὸν πρόεδρο καί τὰ μέλη τοῦ Ἀνώτατου Συνοδικοῦ Ὁργάνου τῆς Ἐκκλησίας μας.

Δέν μπορῶ καί δέ δικαιῶμαι νά

προσπεράσω καί μιὰ ἄλλη πτυχή τῆς ὅλης ἐκδίπλωσης τῆς Ἱεραρχικῆς Συνέλευσης, πού προσπερνάει τὴ χρεωστικὴ ἀξιοπρέπεια, δείχνει νά λησμονεῖ τὴν τραγικότητα καί ἀποτυπώνει στὸν πίνακα τῶν Ὀκτωβριανῶν ἐμπειριῶν τὰ στίγματα τοῦ «φαιδροῦ» καί τοῦ «παράλογου».

Ὁ Μακαριώτατος Ἱερώνυμος, ὁ Πρόεδρος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας, ὁ ἐμπνευστὴς καί διαχειριστὴς τοῦ «μπάχαλου», ἔθεσε στήν κρίση καί στήν ψηφοφορία τῶν Συνοδικῶν μελῶν τὴν πρότασή του, νά πραγματοποιεῖται ἡ Συνέλευση τοῦ Σώματος, ὄχι μιὰ, ἀλλὰ δυὸ φορές τὸ χρόνο.

Ἀξιοθαύμαστη πρόταση καί «λίαν ὠφέλιμη» πρακτικὴ. Ἄν, τελικά, γίνεῖ ἀποδεκτὴ καί μπεῖ σέ ἐφαρμογή, τὸ Συνοδικὸ πίνγκ-πόνγκ θά προωθηθεῖ σέ νευρώδη ταχύτητα καί τὸ ἐνδιαφέρον τῶν παικτῶν ἢ τῶν παρατηρητῶν θά ἰσοσκελιστεῖ μέ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν παικτῶν καί τῶν ἐπισκεπτῶν τῶν ποδοσφαιρικῶν γηπέδων. Κάθε ἐξάμηνο θά βγαίνουν οἱ παλιές προτάσεις ἀπὸ τὰ «ἐρμάρια» τοῦ Συνοδικοῦ Ἀρχείου, θά κολοβώνονται ἢ θά ἐμπλουτίζονται καί θά γυρίζουν στὴ ναφθαλίνη, ἴσαμε τὴν ἐπόμενη ἐπεξεργασία τους καί ἀνάπλασή τους. Ἡ Σύνοδος θά ἐπαινεῖται καί θά δοξάζεται. Καί οἱ Συνοδικοὶ θά μποροῦν νά ἀπολαμβάνουν τὰ προνόμια τοῦ ἀξιώματός τους, δίχως τίς ἐνοχλήσεις τῆς ἀδηφάγου δημοσιογραφίας καί δίχως τὰ ὑπέρβαρα φορτία τῶν εὐθυνῶν τους.

Τίς ὑπόλοιπες «λεπτομέρειες» ἀπὸ τὴν ἡμερήσια Διάταξη δέν εἶχαν τὸ χρονονά τίς συζητήσουν καί τίς ἔστειλαν γιὰ πολλοστή φορά στίς καλὲνδες.

Ο ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ

ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ



Ἀνάγκη Ἔργων

Στίς 26 Ἰουνίου, μέ τήν εὐκαιρία τῆς παγκόσμιας ἡμέρας κατά τῶν ναρκοτικών, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος κ. Ἰερώνυμος ἐξέδωσε ἓνα μήνυμα «προβληματισμοῦ καί αὐτοκριτικῆς», ὅπως ἀνέφερε. Μέ διάθεση αὐτοελέγχου ἀναζητᾶ, μέσα σ' ὅλους τοὺς κοινωνικοὺς θεσμούς, στήν οἰκογένεια, στό σχολεῖο, στήν Ἐκκλησία, στήν κοινωνία σά σύνολο, τὰ αἷτια «γιά ὅλα ἐκεῖνα, πού ὁδηγοῦν τοὺς νέους μας σέ ἀπόγνωση». Εἰδικά γιά τήν Ἐκκλησία ἀναφέρει ὅτι «δέν βρῆκε ἀκόμα τή γλῶσσα τῆς καρδιάς νά ἀπευθυνθεῖ στοὺς νέους μέ οὐσιαστικό περιεχόμενο στίς ἀναζητήσεις τους καί ὄχι τυπολατρικά». Ἐπισημαίνει δέ ὅτι πρέπει νά γίνει κοινὴ συνείδηση τό ὅτι «ἂν ὑπάρχει κάτι πού οἱ νέοι ἄνθρωποι μᾶς δείχνουν σήμερα, ἐπιλέγοντας στή ζωὴ τους τίς λογῆς-λογῆς ἐξαρτήσεις, εἶναι ἡ ἐπανάσταση ἀπέναντι στήν ὑποκρισία, ἡ ἀνατροπὴ ἀπέναντι στήν ἀσυνέπεια τῶν λόγων καί τῶν ἔργων μας, ἡ ἀναζήτησις τῆς ἀλήθειας καί τῆς εὐθύτητας, ἡ ἀσυμβίβαστη πορεία πρὸς τό ὠφέλιμο καί ὄχι τό κερδοφόρο».

Προφανῶς, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἔχει πλησίον του ἓνα καλὸ ἐπιτελεῖο, πού ἐπεξεργάζεται τὰ κείμενα τῶν ἀνακοινώσεων του. Λογικό. Ὁ ἡγέτης δέν

μπορεῖ νά δαπανᾷ τό χρόνο του γράφοντας μηνύματα. Τό ἐρώτημα ὁμως εἶναι, τί σκοπὸ ἐξυπηρετοῦν τὰ μηνύματα αὐτά; Δουλειά τοῦ Ἀρχιεπισκόπου εἶναι νά ὁραματίζεται δράσεις, νά ὁργανώνει καί νά συντονίζει τίς δραστηριότητες τῶν διοικητικῶν σωμάτων τῆς Ἐκκλησίας, στὰ ὁποῖα προεδρεύει. Οἱ εὐκαιριακές ἀνακοινώσεις μᾶλλον περιττεύουν. Πρέπει νά μιλοῦν τὰ ἔργα. Ἐν τούτοις, ἔχει φτάσει νά θεωρεῖται, ἴσως τό πῶς σημαντικό ἀπὸ τὰ καθήκοντα τῶν ἀρχιεπισκοπικῶν ἐπιτελείων, ἡ προβολὴ τοῦ προκαθημένου, ὡς προσώπου, πού κινεῖται καί δίνει τό «παρόν» μέσα στή ρέουσα ἐπικαιρότητα. Ἐδῶ ὁμως ἔλλοχεύει μιὰ παγίδα. Αὐτά, πού ἐπισημαίνονται στίς δηλώσεις τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, στέκουν μέν στὰ χεῖλη τῶν συνεργατῶν του, γιά τόν ἴδιο ὁμως ἀποτελοῦν τὰ σταθμά, μέ τὰ ὁποῖα ζυγίζεται. Οἱ συντάκτες τῶν κειμένων του μιᾶνε ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς. Ἡ ἐπιτυχία τους, καί ἡ εὐθύνη τους, ἐξαντλεῖται στό νά γράφουν... «καλὲς ἐκθέσεις». Ἀντίθετα, ὅταν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ὑπογράφει δηλώσεις, αὐτοδεσμεύεται νά βρεῖ λύσεις γιά τήν ἀντιμετώπιση τῶν προβλημάτων, τὰ ὁποῖα ἐπισημαίνει. Καί συγκεκριμένα ὡς πρὸς τήν ἀνακοίνωση τοῦ κ. Ἰερώνυμου γιά τήν ἡμέρα κατά τῶν

ναρκωτικῶν θά καταθέταμε τόν ἐξῆς σχολιασμό.

Τί ἔκανε ἢ τί θά κάνει, ὥστε νά ἐκλείψει ἡ «ὑποκρισία», ἡ ὁποία, κατά τή δήλωσή του, ὑπάρχει μέσα στήν Ἐκκλησία καί ὠθεῖ τή νεότητα σέ ἐπανάσταση. ὁδηγώντας την «στίς λογῆς-λογῆς ἐξαρτήσεις»; Ἡ ὑποκρισία, κατά τοὺς λόγους τοῦ Κυρίου, εἶναι τό κύριο γνώρισμα τοῦ Φαρισαϊσμοῦ. Πότε ἐπιτέλους θά πνεύσει ὁ ἄνεμος, πού θά φέρει στήν Ἐκκλησία μας γνήσιους ποιμένες καί ὄχι Φαρισαίους; Τί εἰκόνα προσλαμβάνει ὁ νέος ἀπό τό σῶμα τῶν Ἐπισκόπων μας σήμερα; Τοὺς βλέπει σά μιὰ λέσχη, σφικτά δεμένη μέ τό «φιλάδελφο», ἕνα γραφικό σύνολο μορφῶν ἄσχετων πρός τά προβλήματα του, πού περιφέρονται φανταχτερά στολισμένοι ἀπό πανηγύρι σέ πανηγύρι καί ἀνταλλάσσουν φτηνές κολακεῖες καί δῶρα βαρύτιμα, πού λιτανεύουν «τυπολατρικά» τήν ἐπίφαση μιᾶς μεγάλης διακονίας, τό μόχθο τῆς ὁποίας δέν ἀναδέχονται, διεκδικοῦν ὅμως τίς τιμές καί τά προνόμια. *«Οὐαὶ ὑμῖν γραμματεῖς καί φαρισαῖοι ὑποκριταί»*, κατά τό λόγο τοῦ Κυρίου, πῶς νά ἐμπνευσθεῖ ἀπό σᾶς ἡ νεότητα;

Τί ἔκανε ἢ τί πρόκειται νά κάνει ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ὥστε, ἀπ' ἐδῶ καί πέρα νά ἐπιλέγονται γιά τίς τάξεις τοῦ κλήρου καί μάλιστα τῶν Ἐπισκόπων πρόσωπα, χωρίς τό στίγμα τῆς ἀσυνέπειας τῶν λόγων καί τῶν ἔργων τους», ἡ ὁποία, σύμφωνα μέ τίς δηλώσεις του, ὠθεῖ τοὺς νέους νά ἐπιδιώκουν τήν «ἀνατροπή» τῶν πάντων; Καί γιά παράδειγμα, ὁ νόμος τοῦ Εὐαγγελίου, πού κηρύσσεται συνεχῶς στήν Ἐκ-

κλησία καταδικάζει ἀπερίφραστα τή φιλαργυρία καί τήν ἀσύδοτη καί διάστροφή σεξουαλικότητα. Πῶς γίνεται ἡ ἐκκλησιαστική δικαιοσύνη, ὄχι μόνο νά μήν ἐκβάλλει ἀπό τίς τάξεις τοῦ κλήρου, ἀλλά νά καλύπτει ἱεράρχες, πού κυνηγοῦν τό χρήμα καί τρυγοῦν χωρίς συστολή τήν παράνομη ἡδονή; Πῶς, τό χειρότερο, ἡ Ἱερά Σύνοδος νά ὑποστηρίζει μέ ἐπίσημες ἀποφάσεις τῆς ἀντιευαγγελικά ἡθῆ, ὅπως, γιά παράδειγμα, ὅτι ἡ ὁμοφυλοφιλία τῶν Μητροπολιτῶν ἀποτελεῖ προσωπικό τους δεδομένο, ἄσχετο πρός τό λειτουργημά τους, ὁ δέ δημόσιος ἔλεγχος τῆς συνιστᾶ ποινικό ἀδίκημα(!) καί ὁποῖος τόν ἐπιχειρεῖ θέτει ἑαυτόν στοὺς κόλπους τῆς αἵρέσεως τῶν «Καθαρῶν»(!); Αὕτη ἡ κραυγαλέα διάσταση μεταξύ τοῦ λόγου τοῦ Εὐαγγελίου καί τῆς νοοτροπίας πολλῶν ἐκκλησιαστικῶν ταγῶν πῶς νά μήν ἀποκόψει τοὺς νέους ἀπό τή μάνα καί τροφὸ Ἐκκλησία, πῶς νά μήν τοὺς «ὁδηγήσει στήν ἀπόγνωση», ὅπως ἐπισημαίνεται στήν ἀρχιεπισκοπική ἀνακοίνωση;

Τί ἔκανε ἢ τί πρόκειται νά κάνει ὁ κ. Ἱερώνυμος γιά τή νεολαία, ἡ ὁποία, ὅπως ὁ ἴδιος διαπιστώνει, ἀναζητᾶ τήν «ἀλήθεια καί τήν εὐθύτητα» καί ἐπαναστατεῖ γιατί δέν τήν βρίσκει οὔτε μέσα στήν Ἐκκλησία; Πότε θά ἐκλείψει ἀπό τήν ἐκκλησιαστική μας διοίκηση ἡ ἀνεντιμότητα τῆς διπλωματίας καί θά ἐγκαθιδρυθεῖ «τό ναὶ ναὶ καί τό οὐ οὐ» τοῦ Εὐαγγελίου; Πῶς νά μήν ἐπαναστατεῖ ὁ νέος, πού βλέπει τίς μηχανορραφίες κατά τίς ἐκλογές νέων Ἐπισκόπων καί Προκαθημένων, τήν ἀδιαφορία γιά τίς ἐπι-

ταγές τῶν νόμων καί τῶν Κανόνων, τίς ἱντριγκες, τίς συναλλαγές μέσα στή Ἱ. Σύνοδο; Πῶς νά μή σβήνει μέσα του κάθε διάθεση γιά ἀνάταση, πῶς νά μή μετατραπεῖ σέ διώκτη τοῦ Εὐαγγελίου, ὅταν ἀκούει ἀπό χεῖλη Ἀρχιερέων ὅτι αὐτή ἡ ἀθλιότητα ἔχει, ὡς «συνοδική» ἐνέργεια, τήν ἐπίνευση τοῦ Ἁγίου Πνεύματος!

Τέλος, τί ἔκανε ἢ τί σχεδιάζει νά κάνει, ὥστε ἡ Ἐκκλησία τοῦ τόπου μας νά πορευτεῖ πρὸς τό μέλλον ἀκολουθώντας μιά «ἀσυμβίβαστη πορεία πρὸς τό ὠφέλιμο καί ὄχι τό κερδοφόρο»; Ἐδῶ πρέπει νά σημειώσουμε, ὅτι πολλά σχόλια κατὰ τῆς Ἐκκλησίας, σχετικά μέ τήν οἰκονομική της διάσταση, εἶναι καί ἐμπαθή καί ἀδικα. Ἐστιάζονται στό ἰδεολόγημα ὅτι δέν νοεῖται νά ἔχει περιουσία, οὔτε νά ἀσκεῖ οἰκονομικές δραστηριότητες, ἓνα ἰδεολόγημα, πού δέν ἐδράζεται οὔτε στό νόμο τοῦ Εὐαγγελίου, οὔτε στά συνταγματικά πλαίσια τῶν ἐλευθέρων κρατῶν. Ὅμως, σέ τελευταία ἀνάλυση, ὅπως σωστά ἐπισημαίνει ἡ ἀρχιεπισκοπική δῆλωση, τό ζητούμενο γιά τήν Ἐκκλησία εἶναι ἡ «ὠφέλεια» τοῦ λαοῦ καί ὄχι ἡ «κερδοφορία». Δυστυχῶς στίς μέρες μας οἱ «ιερές μπίζνες», ὅπως χαρακτηρίζονται ἀπό τόν τύπο, ἔχουν κατασκανδαλίσει τόν κόσμο. Ἡ διαχείριση τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας, ἔστω καί νόμιμα κατεχόμενη, ἐλάχιστα ὠφελεῖ τήν κοινωνία· ἀντίθετα προσφέρει εὐρύ πεδίο ἀναπτύξεως «κερδοφόρων» ἐπιχειρήσεων ἡμεδαπῶν ἢ ὑπεράκτιων ἐταιριῶν, πού γεννᾷ ὄχι λίγους ζάπλουτους παράγοντες στά ἐκκλησιαστικά. Τό κοινωνικό ἔργο

τῆς Ἐκκλησίας, πού προβάλλεται ὡς ἄμυνα κατὰ τῶν ἐπικρίσεων, στηρίζεται σέ πρωτοβουλίες κάποιων εὐάριθμων λιτῶν καί σεμνῶν κληρικῶν, οἱ ὁποῖοι μέ φόβο Θεοῦ, ἔχοντας κερδίσει τήν ἐμπιστοσύνη τοῦ κόσμου, ἀξιοποιοῦν ἄριστα τίς προσφορές του. Ἀντίθετα, ἀπό τοὺς ἐκκλησιαστικούς ὁργανισμούς, πού διαχειρίζονται τεράστια ποσά ἐθνικῶν ἢ κοινοτικῶν πόρων, τό «ὠφέλιμο» ἀποτέλεσμα γιά τήν Ἐκκλησία εἶναι μηδαμινό. Τά δεδομένα τῶν τελευταίων χρόνων λένε ὅτι αὐτοί οἱ ὁργανισμοί ἔχουν καταντήσει φυτώρια ἀναδειξέως πολυπραγμόνων «golden boys», ρασοφόρων ἢ μή, καί δυστυχῶς, πεδίο συνεχῶν εἰσαγγελικῶν ἐπεμβάσεων καί διώξεων.

Τί ἐνέργειες ἔχει δρομολογήσει ὁ κ. Ἱερώνυμος γιά τήν ἀντιμετώπιση τῶν παραπάνω προβλημάτων, πού κατὰ τή δῆλωσή του ἔχει ἐντοπίσει μέσα στήν Ἐκκλησία; Τί σκοπεύει νά κάνει; Εἰδομεν...

Μακκαβαῖος

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Δεκαπενθήμερο Δελτίο

Ἐκκλησιαστικῆς Ἐνημέρωσης

Κωδικός 2360

Ἰδιοκτήτης - Ἐκδότης

ὁ Μητροπολίτης

Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος

ΝΙΚΟΛΗΜΟΣ

Διεύθυνση

19011 Αὑλῶν Ἀττικῆς

Τυπογραφεῖο Κωνσταντίνου Σανιδᾶ

Ἰωαννίνων 6, Μοσχάτο

ISSN 1790-482X



Ποιμαντικές ἐπισημάνσεις ἀπὸ τὴν παγκόσμια Ὁρθόδοξια

Περὶ Δαρβίνου (Ι).

(Εἰς. μετ. Τὸ 2009 συμπληρώθηκαν 200 χρόνια ἀπὸ τὴ γέννηση τοῦ Κάρολου Δαρβίνου, τοῦ πατέρα τῆς θεωρίας τῆς ἐξελίξεως. Πολλὰ ἄρθρα εἶδαν τὸ φῶς τῆς δημοσιότητας στὸν παγκόσμιον τύπον μὲ ἐγκώμια γιὰ τὸν ἐρευνητὴ. Ἡ θεωρία του διακηρύχθηκε ὡς ἐπιστημονικὴ ἀλήθεια ἀδιαμφισβήτητη. Ἔτσι παρουσιάζεται καὶ σὲ πολλὰ μουσεῖα, ἀκόμα καὶ σὲ σχολικὰ βιβλία. Ἐν τούτοις, πολλοὶ σοβαροὶ ἐπιστήμονες ἀμφισβητοῦν τὴν ἐπιστημονικὴ τῆς θεμελίωσιν. Ἡ Ἐκκλησία ὡς γνωστὸ ἔχει πολλὰς ἐνστάσεις, στὸ μέτρο πού δι' αὐτῆς εὐτελίζεται ἡ εἰκόνα τοῦ ἀνθρώπινου προσώπου, πού μᾶς ἔχει παραδώσει ἡ Ἁγ. Γραφή. Τὸ ἄρθρο, πού ἀκολουθεῖ σὲ μετάφραση ἔχει συγγραφέα ἄγγλον Ὁρθόδοξο ἱερέα, γνωστὸ στὸ περιοδικὸ μας, (βλ. τεύχη 185, 251), πού ἀνήκει στὴν Ὁρθόδοξην Ἐκκλησίαν τῆς Ρωσικῆς διασπορᾶς. Δημοσιεύτηκε στίς 12 Φεβρουαρίου 2009, ἐπέτειο τῆς γεννήσεως τοῦ Δαρβίνου, πού τυχαίνει νὰ εἶναι ἡ μνήμη τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, κατὰ τὸ παλαιὸ ἡμερολόγιον, τὸ ὁποῖο ἀκολουθεῖ ἡ Ρωσικὴ Ἐκκλησία. Στὴ συνέχεια δημοσιεύουμε τὸ α' μέρος τοῦ ἁρθρου).

Ἐδῶ κοντὰ μας, στὸ Πάγκλεσθαμ στὸν ποταμὸ Κράουστ, στοὺς ἐρημικοὺς βάλτους τοῦ Ἑσσεξ, βρίσκονται μισοβυθισμένα στὴ λάσπη τὰ ἀπομεινάρια τοῦ «Μπήγκλ», τοῦ πλοίου μὲ τὸ ὁποῖο ὁ Κάρολος Δαρβίνος ταξίδεψε στὰ νησιά Γκαλαμπάγκος. Καρπὸς αὐτοῦ τοῦ ταξιδιοῦ ἦταν τὸ πασίγνωστο βιβλίον του γιὰ τὴν ἐξέλιξη. Σήμερα, 12 Φεβρουαρίου 2009, ὁ κόσμος μας (καὶ ἐννοῶ, ὁ δικὸς μας σημερινὸς κόσμος), ἐορτάζει τὰ 200 χρόνια ἀπὸ τὴ γέννηση τοῦ συγγρα-

φέα τῆς «Καταγωγῆς τῶν Εἰδῶν».

Ἡ ἀξία τῆς θεωρίας τῆς ἐξελίξεως, πού ἔχει ὡς βάση τὸ ἀξίωμα τῆς «φυσικῆς ἐπιλογῆς», προκαλεῖ ἀκόμα συζητήσεις στοὺς κύκλους τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν καὶ ἰδίως τῶν Προτεσταντῶν. Κάποιοι ἀπὸ τοὺς δεύτερους ἔχουν τὰ τελευταῖα χρόνια ἀναπτύξει μιὰ θεωρία «δημιουργισμοῦ», ὡς ἀντίδοτο αὐτοῦ, πού ὀνομάζεται «δαρβινισμός», καὶ προβάλλουν ὡς ἀρχὴ τῆς δημιουργίας τὸ ἀξίωμα τοῦ «νοήμονος σχεδιασμοῦ». Ἡ Ὁρθόδοξη

Ἐκκλησία δέν ἔχει ἐμπλακεῖ συστη-
ματικά σ' αὐτή τήν ἀντιπαράθεση μιά
καί ἀναπτύχθηκε σέ χώρους ἔξω ἀπό
τήν ἐπιρροή της. Πολλοί ὁμως Ὁρθό-
δοξοί ἔχουν τήν αἴσθηση ὅτι καί οἱ
δαρβινιστές ἐξελικτικοί καί οἱ ἀντι-
δαρβινιστές δημιουργιστές βρίσκον-
ται σέ πλάνη. Ποιές εἶναι οἱ Ὁρθό-
δοξες ἀπόψεις σχετικά μέ τή θεωρία
τῆς ἐξελίξεως καί ἐκείνης τοῦ δημι-
ουργισμοῦ;

Ἡ Θεωρία τῆς Ἐξελίξεως.

Πρῶτον, τονίζουμε, ὅτι πρόκειται
γιά θεωρία καί τίποτα περισσότερο.
Ὅπως κάθε θεωρία, ἔτσι κι' αὐτή, ὅπου
δέν προσκρούει στήν πίστη μας, δέν
μᾶς δημιουργεῖ πρόβλημα, ὅπου ὁμως
προσκρούει, τήν ἀπορρίπτουμε. Εἶναι
παλιά καί πολύ σωστή ἡ ἐπισήμανση
ὅτι, ὅταν ὑπάρχει σύγκρουση μεταξύ
ἐπιστήμης καί θρησκείας ἔχουμε νά
κάνουμε εἴτε μέ μία κακή ἐπιστήμη,
εἴτε μέ μία κακή θρησκεία, ἡ ἐνδε-
χομένως καί μέ τά δύο. Ἡ λέξη ἐπι-
στήμη σημαίνει γνώση. Ξέρουμε ὁμως
πολύ καλά ὅτι ἡ γνώση μας γιά τόν
κόσμο, πού μᾶς περιβάλλει, μπροστά
στήν ἀπεραντοσύνη του εἶναι ἐλά-
χιστη. Ποτέ δέν πρόκειται νά γίνεи
ἀντάξιά του. Ἀντίστοιχα, ἡ θρησκευ-
τική μας γνώση, πού σημαίνει γνώση
Θεοῦ, εἶναι ἐπίσης μηδαμινή καί δέν
πρόκειται ποτέ νά Τόν προσεγγίσει.
Εἶναι προφανές ὅτι αὐτή ἡ ἐνδεια
ἐπαρκῶν γνώσεων, παρέχει πρόσφορο
ἔδαφος γιά ἀνάπτυξη ἀναπόδεικτων
εἰκασιῶν καί παρερμηνειῶν.

Δεύτερον, πρέπει νά σημειώσουμε
ὅτι ὁ Δαρβίνος ἦταν ἓνας παρατη-

ρητής, ἓνας ἀριστοτελικός, πού παρα-
τήρησε τά φυσικά φαινόμενα τοῦ πε-
πτωκότος κόσμου· κατέγραψε τίς λε-
πτομέρειες αὐτοῦ τοῦ κόσμου, ὅπως
τίς εἶδε. Δέν ἀσχολήθηκε μέ τήν οὐσία
τῶν ὄντων· μέ αὐτό, πού ὑπάρχει πίσω
ἀπό τή δημιουργία. Αὐτός του ὁ προσ-
ανατολισμός σχετικοποιεῖ τήν ἀξία
καί τή σημασία τοῦ ὁποιοῦ ἐπιτεύ-
γματος του. Ὁ Δαρβίνος ἐνσυνείδητα
ἐβγάλε ἔξω ἀπ' αὐτά, πού παρατη-
ροῦσε, τό Δημιουργό. Δέν ἔλαβε ὑπ'
ὄψη του τή θεία Πρόνοια, τό Θεό τῆς
Ἀγάπης, πού ἐπεμβαίνει στή Δημι-
ουργία μέ τήν καθοδηγητική χεῖρα
Του. Κατά τό Δαρβίνο, ὁ κόσμος ἔγινε
καί ἐξελίχθηκε χωρίς ἐπέμβαση Θεοῦ.
Στή λογική τοῦ Δαρβίνου δέν χωροῦσε
ὁ Θεός, ἀνεξάρτητα τοῦ τί εἶχε στήν
καρδιά του. Ἔτσι ἡ θεωρία του ἔχει
περιορισμένη σημασία γιά ὅσους
γνωρίζουν διά τῆς ἐμπειρίας τῆς πί-
στεως ὅτι ὑπάρχει Θεός Δημιουργός.
Γι' αὐτούς, ἂν βγάλεις τό Δημιουργό,
ἀπορρίπτεις τό οὐσιωδέστερο κομμάτι
τοῦ πάζλ, πού λέγεται δημιουργία τοῦ
κόσμου. Πρέπει νά γίνεи κατανοητό
ὅτι ἡ θεωρία τοῦ Δαρβίνου ἀναφέρε-
ται στόν «τρόπο» τῆς δημιουργίας καί
ὄχι στό «ποιός» τήν πραγματοποίησε.

Τρίτον, ἡ θεωρία τοῦ Δαρβίνου περί
ἐξελίξεως τῶν εἰδῶν προτείνει πρά-
γματα ἀντίθετα ἀπ' ὅ,τι ἐξιστορεῖ ἡ
Ἐκκλησία γιά τή δημιουργία, βα-
σισμένη στίς Γραφές (Γεν. α', 21, 25
καί 28). Στή γραφική ἐξιστόρηση
δηλώνεται σαφῶς ὅτι τά πρῶτα ζῶα
ἦταν ὑδρόβια, μετά ἤρθαν τά πετούμε-
να, καί τέλος, ὅσα ζοῦσαν πάνω στήν
ξηρά. Ὅλα δημιουργήθηκαν σταδι-
ακά, «κατ' εἶδος». Μέ ἄλλα λόγια, δέν

υπῆρξε ἐξέλιξη τῶν εἰδῶν, ἀλλὰ δι-
αδοχική δημιουργία πολλῶν εἰδῶν,
πού σημαίνει ὅτι, π.χ., κανεῖς ποτέ
καρχαρίας δέν ἔγινε ἀετός καί κανεῖς
ποτέ ἀετός δέν ἔγινε ἐλέφαντας. Κάθε
εἶδος ἦταν καί εἶναι ξεχωριστό. Ἀπὸ
τὴν ἄλλη μεριά, εἶναι ἐπίσης ξεκά-
θαρο ὅτι αὐτὴ ἡ ἐξιστόρηση δέν ἀπο-
κλείει μιὰ διαδικασία προσαρμογῆς
(ἂν θέλετε ἐξελίξεως) ἐντὸς τῶν εἰδῶν.
Δέν ἀποκλείεται δηλαδή τὰ ράμφη
κάποιων πουλιῶν, π.χ., νὰ ἄλλαξαν
χρῶμα ἢ σχῆμα, ἢ νὰ ἔγιναν ἄλλες
σοβαρότερες ἀλλαγές μέσα στὰ εἶδη,
ἀνάλογα μὲ τὸ περιβάλλον, σὲ ὅποιο
ζοῦσαν. Ἴσως ἡ ἀνακάλυψη τοῦ DNA
μᾶς δώσει κάποιες ἐξηγήσεις αὐτῆς
τῆς διαδικασίας προσαρμογῆς, ἡ ὁ-
ποία τράβηξε τὴν προσοχὴ τοῦ Δαρ-
βίνου στὰ νησιὰ Γκαλαπάγκος.

Τέλος, ὡς συνέπεια τῶν παραπάνω,
πρέπει νὰ ποῦμε ὅτι μᾶς εἶναι ἀδύ-
νατο νὰ συμφωνήσουμε μὲ τὸ δαρ-
βινισμό στὴν πρότασή του ὅτι ὁ ἄν-
θρωπος κατάγεται ἀπὸ τὸν πίθηκο. Ἡ
Ἐκκλησία, ἀναφερόμενη στὴ δημι-
ουργία τοῦ ἀνθρώπου, σαφέστατα δι-

ακηρύσσει ὅτι, ἂν καί τὸ ἀνθρώπινο
σῶμα κατασκευάστηκε ἀπὸ «χοῦν
ἀπὸ τῆς γῆς» (ἀπὸ τὰ χημικά στοι-
χεῖα τῆς γῆς), ἡ ἀνθρώπινη ὑπαρξὴ
ἔχει μέσα τῆς θεῖας πνοῆς (Γεν. β' 7).
Ἀπὸ τὸ Γεν. α' 26, ἐξ ἄλλου γνωρί-
ζουμε ὅτι ὁ ἄνθρωπος δημιουργήθηκε
σὲ τέλος, ξεχωριστὰ καί ἀνεξάρτη-
τα ἀπὸ τὴν δημιουργία τῶν ζώων. Ἡ
Ἐκκλησία εἶναι πεπεισμένη διὰ τῆς
πίστεως ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἔχει ἀθάνατη,
αἰώνια ζωὴ (Γεν. β' 7), γιατί ἔχει
πλασθεῖ «κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν
Θεοῦ» (Γεν. α' 26). Μὲ ἄλλα λόγια οἱ
ἀνθρώπινες ὑπάρξεις διαφέρουν ἀπὸ
τὰ ζῶα, ὅπως καί τὰ φυτὰ διαφέρουν
ἀπὸ τὰ ζῶα (Γεν. α' 11-12). Πρέπει
ὁμως νὰ δεχθοῦμε τὴν τάξιν τῆς δημι-
ουργίας, τὸ ὅτι δηλαδή ἔγινε σταδι-
ακὰ σὲ διάφορες φάσεις, κάτι, πού
ὅλοι οἱ ἐπιστήμονες δέχονται.

(Ἀκολουθεῖ
τὸ β' μέρος τοῦ ἀρθροῦ)

Πρωτοπρεσβ. π. Ανδρέας Phillips

Ἡ «Ἐλεύθερη Πληροφόρηση» στὸ διαδίκτυο.

Διεύθυνση: www.el-pliroforisi.gr

Καὶ οἱ Ἐκδόσεις «Σπορά» στὸ διαδίκτυο

(γιά μιὰ γνωριμία μὲ τὸ συγγραφικὸ ἔργο τοῦ

Μητροπολίτου Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος Νικοδήμου)

Διεύθυνση: www.spora.gr